

૬ ગુજરાત આનામાળા સીરીઝ ૮ મી. ૬

કોટશ્ચ પાટલુણંચ મૂલં ચિરંતં મેવચ ।

હસ્તસ્ય સ્ટિક પકડંત દિવણ પર્યંત ધોતરમ્ ॥

કેશવ હ. શેઠ.

રમૂજ-ગીતમાળા.

પ્રયોજક અને પ્રકાશક.

ગોર—અંબાલાલ છગનલાલ બહેરા.

શીકા (સ્ટેટ છાતર-મહિકાંડા.)

સંસાર દર્શન વિનોદિની અને કમલિની, રાણી દુર્ગાવતી સવિતા,
સુશિલા, વિગેરેના કર્તા અને કેટલાંક માસીકાના લેખક.

વિક્રમાબ્દ ૧૯૭૫. પ્રત ૧૦૦૦. ખ્રિસ્તાબ્દ ૧૯૧૯.

(સર્વ હક સ્વાધીન).

આપૃતી પ્રેસ.

કિંમત.

આલકો માટે એક આનો.
દૂટક નકલનો દોઢ આનો.

ગ્રાહકોને સાચી વાત જણાવવી એમાં કોઈ વાતનો પ્રતિબંધ નથી. આ આનામાળા સીરીઝમાં મુખ્ય એ ઉદ્દેશો સમાયલા છે. એક તો લેખકનું નિર્વાહ સાધન, બીજું જનસમાજના વર્તનમાં કંઈક સદ્ભાવ ઉત્પન્ન કરવો.

સુઝ વાંચકો, હું લેખક તદ્દન બહેરો છું તે આપ સર્વને વિદિત છે તેમજ ગુર્જર ભૂમિપર બહેરા લેખકોને મુખ્ય આધાર ઉદાર ગૃહસ્થો અને ઉત્સાહી ગ્રાહક બંધુઓ ઉપરજ છે, મારા જેવા બહેરા લેખકને અન્ય ગ્રાહકો વધારી આપવા મદદ કરવી તે આપ સુઝની ધરજ જ છે.

વિ. વાંચન અને તે કેવું હોવું જોઈએ, એ દરેક બંધુઓથી અગાત્ર નહિ હોય, છતાં આ આનામાળા સીરીઝો સારા લેખો ઉપરથી અનુવાદ કરી, જાતે લખી, છપાવી અને જાતેજ વેચું છું તેમજ આ વાર્તાઓ કેટલાંક પુસ્તકોના વાંચનની યદ્દગીરીમાંથી લખવામાં આવી છે. તો તેના મૂળ લેખકોનો પણ આભાર માનું છું.

દરેક વાંચક બંધુઓએ અન્ય ગ્રાહકો વધારી આપવા કૃપા કરવી. મારા બહેરા થયા બાદ મારા હિતચિંતકો તરફથી જે પ્રેમ-જગાસા દષ્ટિવૃત્ત છે તે સદાને માટે ચાહું છું. સુઝ બંધુઓ આપ ગ્રાહક થઈ અન્ય ગ્રાહકો વધારી આપવા મહેરબાની કરશો.

વિજયા દશમી.

વડાગામ (મહિકાંઠા)

}

આપનો સ્નેહાધીન,
ગોર અંબાલાલ છગનલાલ.
શ્રીકા (સ્ટેટ હાઉસ-મહિકાંઠા.)

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

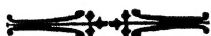
[ગુજરાતી કૉપીરાશિદ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૫૪ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ૨૫૪૦૧૦૫૫

વિષય ૮-૧૪

રમૂજ—ગીતમાળા.

ગાન તાન અને હાસ્ય.

- ઉંહ્ ઉંહ્ ઉંહ્ ઉંહ્ રડવું છોડી
સદા કરો સૌ હાહ્ હાહ્ હાહ્— ૧
- હરતાં ફરતાં આનંદથી
કરો નિરંતર હાહ્ હાહ્ હાહ્— ૨
- ખાતા પિતાં સુતાં બેસતાં
હર્ષ ધરી કરો હાહ્ હાહ્ હાહ્— ૩
- બળે ચિત્ત કદી મર્ણુ થાય પણ
રોજ કરો સૌ હાહ્ હાહ્ હાહ્— ૪
- એજ વેદ છે એ ગુફ છે.
એજ રસીલુ હાહ્ હાહ્ હાહ્— ૫
- સહે કરે ખીન્ન એ-એ-એ
આપણુ કરશું હાહ્ હાહ્ હાહ્— ૬

(ગાનતાન કિતરી)

સંસાર આશકત વ્યક્તિની આત્મકથા.

What to there in the valu life half so delight-
full as a wife when friendship love and-peace Com-
bine to stamp the marriage bond divine.

આ ભવસાગરમાં શિ સરખી મોહક અને આનંદદાયક વસ્તુ ખીજી
કંઈ છે વાર ? મૈત્રી, પ્રેમ અને સમાધાનની ઐક્યતા થવાથી વિવાહ રૂપી
પવિત્ર બંધનવડે શિ પુરૂષને બાંધી આપવા સરખી મળહ ખીજી કોઈમાં
છે. એજ સ્વપ્નમાં એક સુંદરી દ્રષ્ટિ આગળ આવી ઉભી રહી અને હું
અભાગીયો અંધકારમાં ફૂંખેલો નિચેનું ગાયન ગાવા લાગ્યો. સંગીત અને
વિલાપથી તે પ્રસન્ન થશે કે કેમ ?

 અરે મહને સ્વપ્ન આબ્યું.

આંખ વિનાનું અંધારું રે—(એ રાગ.)

ઝેરી વિના ઘેર તાણુરે સદાય મ્હારે ઝેરી વિના ઘેર તાણુ;
એ તો કર્મ વિનાનું અંધારું રે. સદાય મારે. ૧
કોઈ કહે છે લાલ ને લીલું, કોઈ દેખે છે રંગ રંગીલું;
મારે મન સખ કાણુ કાણુરે. સદાય મારે. ૨
વહેલો ઉડું છું જ્યારે, દળવું પડે છે ત્યારે;
મારે હાથે વાસીડું વાણું વાણું રે; સદાય મારે. ૩
વાસણ માંજી છું હાથે, પ્રાણી લાવું છું માથે;

- કપડાં ધોવાને કુવાનું થાળું થાળુરે. સદાય મારે. ૪
- એવાં દુઃખ કોને કહીયે, લોકમાં વાંઢા કહેવાછયે;
- એ તો જીવતર થયું છે ભાષ ખાંરે. સદાય મારે. ૫
- રાતુ લુગડું ન ભાળું, કોને જોઈ મનવાળું;
- ત્યાં તો કર્મ વિનાનું અંધાંરે. સદાય મારે. ૬
- કપડાં ધોઈને હું તો જઈને કુવાપર સુતો;
- ત્યાં એક સ્વપ્ન વિચિત્ર ભાળુ ભાળુરે. સદાય મારે. ૭
- પાંચ દસ નાતિલા આવ્યા, પરણાવા ખેરી લાવ્યા;
- મારૂં ભાગ્ય ભાળું ઉજમાળુ ઉજમાળુરે. સદાય મારે. ૮
- નાતિલા કહે છે મને, આ ખેરી શોભે છે ત્હને;
- ત્યાં તો ખુશી થઈ નિહાળુ નિહાળુરે. સદાય મારે. ૯
- ત્યાંને ત્યાં રૂપિયા લીધા, ખુશી થઈ નાતિલે લીધા;
- હવે તો લગ્ન તણી વાત ધારૂં ધારૂરે. સદાય મારે. ૧૦
- અંતર મનસુખો કીધો, પરણ્યા સ્થાવ લીધો;
- મને તો દુઃખનું મોં લાગ્યું કાળુ કાળુરે. સદાય મારે. ૧૧
- જાલક જે ચાર ચાશે, બાપા કહી ખેસે પાસે;
- એવા રંગ તરંગ મનમાં ધારૂરે. સદાય મારે. ૧૨
- જાલક આ જોડું મળીયું, હવે મ્હારૂં ભાગ્ય ફળીયું;
- સ્વપ્નમાં ચિત્ર વિચિત્ર ભાળુ ભાળુરે. સદાય મારે. ૧૩
- લગન લીધું છે જ્યારે, સોનાનો સુરજ મ્હારે;
- હવે ધોડાને એડી મારૂં મારૂરે. સદાય મારે. ૧૪
- ગોથું આવ્યું છે ભારી, ઉધ ઉડી ગઈ મ્હારી;
- પડ્યો કુવામાં દેખું થાળું થાળું રે. સદાય મારે. ૧૫

પાંચ શેર પાણી પીધું જ્યાં, નાતિલા દેખું ક્યાંથી ત્યાં;
 જૈરીને તો ક્યાંથી જ બાળું બાળુંરે. સદાય મારે. ૧૬
 જળમય કુવોજ દેખું, ઉપર આકાશ પેખું;
 ત્યાં તો દુઃખનું વાદળ કાળું કાળુંરે. સદાય મારે. ૧૭
 હરિનું સ્મરણ સાચું, માયાનું બંધન કાચું;
 હવે સ્વપ્નના સંભ્રમ ટાળું ટાળુંરે. સદાય મારે. ૧૮
 સ્વમાવસ્થામાં શું બન્યું, અકસોસ ? એ પછી મેં બીજું
 સંગીત શરૂ કર્યું.

પટેલની અમદાવાદની મુસાફરિ.

અહ્યા અમદાવાદ હું જયો તો. (રાગ.)

ત્યાંતો જોઇ જોઇ ડંગ હું થ્યો તો, અહ્યા અમદાવાદ હું જયો તો.
 ખુમ ખુશ ખુશ થઈ બન્યો તો, અહ્યા અમદાવાદ હું જયો તો. ૧
 ગુજરીમાં ગાજરને મૂળો ખાધો તો, અહ્યા અમદાવાદ હું જયો તો.
 ત્યાંતો તરતજ તરસ્યો થ્યો તો, અહ્યા અમદાવાદ હું જયો તો. ૨
 પાંણીનો નળ મેં ખુમ તાંણ્યો તો, અહ્યા અમદાવાદ હું જયો તો.
 પાંણી વગર રોઈ રોઈ જયો તો, અહ્યા અમદાવાદ હું જયો તો. ૩
 એક ગટરમાં પાંણી પી તરપત થ્યો તો, અહ્યા અમદાવાદ જયો તો;
 એક શેડીયાએ મને દીડો તો, અહ્યા અમદાવાદ હું જયો તો. ૪
 અહ્યા ? મૂરખ એ પાંણી પીવાય ? એમ કહી મને ખુમ ઠોક્યો તો;
 અહ્યા અમદાવાદ હું જયો તો, ત્યાં તો જોઇ જોઇ ડંગ હું થ્યો તો. ૫

માંણેકચોકમાં બૂલો પડ્યો તો ? એક મશીદમાં જઈ ચઢ્યો તો;
 ત્યાં મીયાનો માર ખાધો તો, અલ્યા અમદાવાદ હું જયો તો. ૬
 અલ્યા ગાડીની ડફ્ટેટમાં આયો તો, ત્યાંથી અસ્પટાલમાં જયો તો;
 મને મખમલને પાટે બાંધ્યો તો, અલ્યા અમદાવાદ હું જયો તો. ૭
 દહ દહાડે હું હાજો થ્યો તો, અલ્યા અમદાવાદ હું જયો તો;
 ડાકટરે ધકકો મારી કાઢ્યો તો, અલ્યા અમદાવાદ હું જયો તો. ૮
 પરભાર્યો ઇસ્ટેશણ પર જયો તો, ટીકટ વગર ગાડીમાં પેડો તો;
 ત્યાં માસ્તરનો માર ખાધો તો, અલ્યા અમદાવાદ હું જયો તો. ૯
 ઝટપટ ધર બેજો હું થયો તો, છોરે કીધુ ખાપા તું ચ્યાં જયો તો;
 હું બોલીશ તો ચાહે ફજેતો; એમ જાણી લ્યા, ગુપ ચુપર્યો તો. ૧૦
 અલ્યા અમદાવાદ હું જયો તો, ત્યાં તો જોઈ જોઈ ડંગ હું થયો તો;
 ગુજરીમાં ગાજરને મૂજો ખાધો તો, અલ્યા અમદાવાદ હું જયો તો. ૧૧

ધોરીની ધુંસરીએ આણપલોટયુ આખલું.

(મનહર-છંદ.)

ધોરીની ધુંસરીએ આખલુ પલોટયા વિણ,
 જોડે તો શું થાય કાજ ધાર્યું હોય દીલમાં;
 એમ કીધા થકી થાય ઉલટી ઉપાધી ભાષ,
 સાફ એથી બેસી રે'વું હાય જોડી સીમમાં—

૧

જોડે કદી જોર કરી તોડે રાશ જોર કરી,
 નાસે ફૂટે પકડવા દોડધામ થાય છે;

ચાલે કદી થોડી વાર મારથા બની લાચાર,
કાલે કદી લાગ લેાયે માથુ મારી જાય છે.—

૨

સાથે જોડ્યો ધોરી ખીજો લેને પણ અટકાવે,
દોડે તો તણાય પૂઠે આખલો હરામનો;
એકલુ જો હોય જાડયું અરધે માર્ગે જઈ,
નાશી છૂટી રજાવા લેહોએ શું કામનો—

૩

અમે પણ ધુંસરી સંસારતણી કાંધ લીધી;
જેમ તેમ કાજ થાય જાણે હોય વેઠનું,
શુભ ધારી સંસારનો બાર મૂક્યો મ્હારાપર,
કેવું કામ થશે હુથી કહોજી ? એ શેઠનું ?—

૪

મી. મણીશંકર (સાણંદ.)

નવા જમાનાનું ગપ્પાટક.

ગપ્પાટક એવ ગપ્પાટકમ્ હનુમંત એ તત્ત્વ રામાયણમ્
હોટીલ મધ્યે ચાહા પિત્તતમ્ હિંદુ મુસલમાનને ખિસ્તમ્
ગપ્પાટક કિમ્ ગપ્પાટકમ્ ઇટ ઇઝ એ નોટ ગપ્પાટકમ્ ૧
ધૂપદીપ નૈવેદ્યમાં ચીરટમ્ નૈવેદ્યમાં ચાલતં ગિરકુટમ્
ગપ્પાટક કિમ્ ગપ્પાટકમ્ ઇટ ઇઝ એ સચ્ચ સચ્ચાટકમ્ ૨
અરબી મુસલમાનને તુર્કતમ્ અનાય બાપા ચલી ચાલતમ્
ધેટ ઇઝ કેસા ગપ્પાટકમ્ ઇટ ઇઝએસચ્ચ સચ્ચાટકમ્ ૩

વંધ્યુવધર્મ ફેર મૂર્તિ મંડલુમ આર્ય સમાજ ફેર મૂર્તિ મંડલુમ
ગપાષ્ટકં કિંમ ગપાષ્ટકમ હનુમંત એ તત્વ રામાયણુમ ૪

હરામકે દ્રવ્ય મીલ જાવે તો ચપ ચપ ચપ્પા ચપાષ્ટકમ
મદત કરેલ મેં બેઠ જાવે તો ઝપ ઝપ ઝપ્પા ઝપાષ્ટકમ ૫

મદતકે દોસ્તોડી બડીબડી બાતાં ગપ ગપ ગપ્પા ગપાષ્ટકમ
ગપાષ્ટકં કિંમ ગપાષ્ટકમ ઇટ ઇઝ એ સચ્ચ સચ્ચાષ્ટકમ ૬

સમ સીટસ આર ઓન હોર્મ ઉપરમ
સમ યુસીઝડુ ગર્દભ ગર્દભમ

કેટલાક બેસતં ઘોડા ઉપરમ કિતનેકમે ચાલતાં ગર્દભમ
ઈટ ઇઝ કેસા ગપ્પાષ્ટકં ઘેટ ઇઝ એ સચ્ચ સચ્ચાષ્ટકમ ૭

ટોપી મધ્યે રહેતાં મસ્તકમ
પાટલૂનમેં કોન પહેરતં ઘોતરમ
નવા જમાનામાં નવાં નાટકમ
સીનેમેટમેં ચૂંમ્બૂતા ચૂંમ્બૂતમ
ઇટ ઇઝ એ નવું ફેશ ને બલં
ગપ્પાષ્ટકમ કિમ ગપ્પાષ્ટકમ
હનુમંત એ તત્વ રામાયણુમ

ગુજરાતી ભજન.

(ડંગ ભગતની વાતો.)

ભગત ભગતની વાતો એવી, ડંગત જગત એ હાચોસે;
 ડુંગળી ખાય એ હાચોસે, મારે ડંગ એ હાચોસે.
 ઘોળુ તાંણે જે ટીલુ એતો કાચો સે ભાષ કાચો છે !
 હેતરમાં જઈ રીંગણાં ચોરે હાચો સે ભાષ હાચો છે ?
 ઓડ હઠુ તીરથની જતરા કરીને, આવે પાછો એ કાચોસે;
 ગંગામાં જઈ માંછલૂ મારે, હાચોસે ભાષ હાચોસે.
 એવી ભગતની વાતોસે, ડંગ ભગતની વાતોસે;
 જગ ભગતની વાતોસે, વાતોસે વાતોસે વાતોસે.
 સે સે સે ધધધ ધધધ ધધધ
 મોઢે ન બોલું હુતો હાચે ન ચીધું, મારા ભાયલા હો ઓ ઓ ?
 ખાડામાં સે ખદખદીયું. (બોધવચન).

મરાઠી હુંમરી.

જય નારાયણ-હરીનારાયણ.

જય ગોવર્ધન હરી હરી, જય વિઠ્ઠોળા હરી હરી;
 પૂંદરી ડુંગળી હરી હરી, રીરીરી ધધધ હોહોહો ?
 કાંદેચી ભાજ હરી હરી, ખાડ ન આસે હરી હરી;

બજ ગોવિંદા હરી હરી, તડાક તૂંબા હરી હરી. ૨

કાંટે વાડીત એલે હરી હરી, સોડેચી બાટલી હરી હરી;

થેઉ ન થેતલી હરી હરી, ફડાક ફાડલી હરી હરી. ૩

તડાક તૂટલી હરી હરી, ગોળી સૂટલી હરી હરી;

તોંન્ડાત લાગલી હરી હરી, હાય, પરમેશ્વરા હરી હરી. ૪

રીરીરી— ઇઈઈ— હોહોહો— ઓઓઓ ?

ઓય દાદારે ઓય બાપારે, ઓય આધરે ઓય માધરે

લોહી નીગલે કાય કર ન ?

રીરીરી— ઇઈઈ— હોહોહો ?

જય નારાયણ. ૫

ભાંગ,ગાંજે, તમાકુ, અફીણ અને માજમની કોન્ફરન્સ.

(કવિત અથવા મનહર.)

મીઠીંગ—વાત હું કહું છું એક, સાંભળજો રાખી ટેક.

કેશી જ્યાં દૂર રહેવા લખ્યો રૂડો પાઠ છે;

દરિયા કિનારે મળ્યો કેશી ચીજોનો સમાજ,

ભાંગ તમાકુ અફીણ માજમનો ઠાઠ છે. ૧

ભાંગ—વાતમાં તો વાત દહાડી ભાંગની જ્યાં લીલી વાડી,

રૂડી હું દીસુ છું કેવી મારી વલીમારીની ભાત છે;

કહેવાઉં છું ન,રિ જાતિ પણ નરને નચાવું,

સોજતથી એ શું જાણે દીન અને રાત છે. ૨

પહેલાં મને પીતાં પીતાં, લાગુ છું હું મીઠી મીઠી,

ખાંડનો પ્રભાવ એવો ઝેરી મારી જાત છે;

ત્રેતની પેઠેમ ખાધ, તાવ લાવું ધાધ ધાધ,

આજસ લાવીને રીપુ દેહમાં વિકાર છે. ૩

મૂરખ સમજે નહિ પીધે કમળેર ચાશું,

મંદાગ્નિ મોહ બ્રમ એવાં દુઃખ સાત છે;

મગજ ભમાવું એનું જીવનું ઠેકાણું શેનું,

હિસ્ટીરીયા લાવું એવો મ્હારો અધિકાર છે. ૪

માજમ—સાંભળી માજમ ખોલી ત્હારા ગુણની તું ભોળી,

ત્હારા ચક્રી અમારામાં ગુણ અગણીત છે;

ના કદી હું નથી કહેતી પીએ તોમ આવું બેટી,

ચંદુલ કુંઘ્યામાં ત્હારી ખુવારીની રીત છે. ૫

ખસમાં મસાલો વાટી, ધીમાં કાઢવીને ચાટી,

હલટો ગુણજ લાવું ગરમીની વાત છે;

મ્હાઈ મૂલ કેટલું છે કસ્તુરીના જેટલું છે,

ખરીદો છો મોંઘા મૂલે પૈસા તણી ધાત છે. ૬

હોક્કો—ખંનેની બઢાઈ જાણી હોક્કાએ ન્યાં નેજ તાણી,

ગડાકુના સ્વાદની ત્યાં વાત મૂઠી દીધ છે;

સાંભળજો કેશી લોકો માનમાં હું મ્હોટો હોક્કો,

અભણમાં મ્હાઈ માન ખાન પાન સિદ્ધ છે. ૭

નેળને મોઢામાં મૂકી ચલમને આગ કુંઠી,

પિએ છે ન્યાં સ્વાદ લાવી કાળજની દાહ છે;

ધુમાડો બેસે છે જમ કાળજી કારે છે તમ,
ચાંદી પડે વ્યસનથી લેાયે તેનો ચાહ છે.

૮

બિડી—બિડી પણ મહારી બહેન તેને તો ઉધાડું ચેન,
લોક મરણદ મૂકી બ્રથ કરનાર છે;
એકથી બીજાને મોઢે જમને ધુમાડો ચોઢે,
તારાજ થવામાં જાણે પળની જે વાર છે.

૯

છીંકણી—છીંકણી સપાટો મારે છીંકના ઝપાટા ધારે,

મગજ હલકુ થાયે એવું ધારનાર છે;
નાના એવું સમજજો દાંત પોલા થાય એથી,
કપડાં બગાડે બહુ મલિતાનો માર છે.

૧૦

કદી હોયે ટેવ લેાયે છીંકથી ચાકીને મરો,
દુઃખ દૂર થાશે નહિ વાયુનો ત્રિકાર છે;

કચરો મગજે ભરે બીતરમાં દુઃખ કરે,
વ્યસનની એવી વાત એનો એ ધિક્કાર છે.

૧૧

તમાકુ—ખાવામાં તમાકુ એવી રહેશે લાજ જેવી તેવી,

ખુણે શોધવાને જાણે એવો એ વ્યવહાર છે;
દ્રક્ત કાયદોજ એક, પાંચ મિનિટનો ટેક,
આજસને અકકલની તમાકુનો બહાર છે.

૧૨

અફીણ—અંગથી ઉમંગ ધારી, અશીલુની વાત ન્યારી,

કૃષ્ણરૂપ એનું લેાયે કડવો આભાસ છે;
બાળકને ગુણકારી વ્યસનાને એથી ભરી,
વ્યસનમાં દીન દીન વૃદ્ધિનો વિકાસ છે.

૧૩

લાભ જોવો નહિ એમાં, રોગનું છે મૂળ લેમાં,

નિતિ રીતી બીતિ મૂકી કોધી કરનાર છે;	
કક્ષમાં જો ન લેવાયે કોધથી અધર્મ થાયે,	
વ્યવહારની વાતમાં એ આડે આવનાર છે.	૧૪
છન્દ જોને પડ્યો એમાં જીવની ખુવારી લેમાં,	
શરીર પીડીત થાયે જવર લાવનાર છે;	
ગરબડ સહેવાયે નહિ એક દિન જાયે નહિ,	
કદી નહિ મળ્યું તો તો મરવાની વાર છે.	૧૫
જર, જરથી ખ્વાર વ્યસનોનો એ વ્યવહાર,	
રોગ થાયે દુઃખ વાધે એવા ખૂરા હાલ છે;	
દિખામણુ સાર લેજો કેટલી તો દૂર રહેજો,	
કાયાનું કલ્યાણુ અને શ્રીહરિનું જ્ઞાલ છે.	૧૬

રૂપિયારામનું લજન.

(ગઝલ.)

રૂપિયારામની માળા, ફિરાવો ચાર ખૂશ દીલે,	
રૂપિયારામના વિના, વદનના કોમળી ખીલે;	૧
રૂપિયારામની સેવા, બળવો ને ચઢો ધોડે,	
રૂપિયારામના વિના, શરો અવની વગર જોડે.	૨
રૂપિયારામ તો દેતા, મઝા આલમ મહી સૈને,	
રૂપિયારામજી એતો, કીધા પાપમાલ છે બૈને;	૩
રૂપિયારામના જોવો, ખીજો કોઇ દેવતા ક્યાં છે,	
રૂપિયારામ તો સૈનો, ખરેખર એક પિતા છે.	૪

રૂપયારામ વિના જે કોઈ, હશે તેની રજેતી થી,
 રૂપયારામ વિના જે કોઈ, હશે તેની અકલ્પ પશુ ગૈ; ૫
 રૂપયારામથી ખીજું, અવરના કોઈ હું પેખું,
 રૂપયારામને જ્યાં ત્યાં, હજુર હાજર દગે દેખું. ૬
 રૂપયારામજી તું તો, ખરેખર એક રક્ષણ છે,
 રૂપયારામ તું મ્હારે, ખરેખર એક ભક્ષણ છે; ૭
 રૂપયારામ દયા ધારી, કૃપા કરજો ગરીબોપર,
 રૂપયારામ ગૃહસ્થીના, તમેછો એક મુરલીધર. ૮
 રૂપયારામ ગૃહસ્થીમાં, બગીચાનો તું ગોટો છે,
 રૂપયારામથી બાધ, કહોજી, કોણ મોટો છે; ૯
 રૂપયારામજી બાધ, ન એ તું દીલમાં બાસું,
 અરે ઓ બાધ ત્હારાથી, ખરે “વિદ્વાન” મોટો છે. ૧૦

મી. મણીશંકર (સાહુદ.)

❀ શેઠ નોકર ઉપર તફડાઈ ગયા. ❀

શેઠનો મગજ તપી ગયો છે. સુષ ગયા પણ ઉંઘ આવી નહીં અને નોકર ઉપર તફડાઈ ગયા. અલ્યા રામા ! હરામખોર-આમ આવ ? એમ કહી શેઠે ખૂબ મારી. રામો આગ્યો; અને નમ્રતા પૂર્વક શેઠને કહેવા લાગ્યો;—

કસે સેટ્ઝી !-નિંદા નાહીં આલી !-પવન ઢાલું !—

ત્યાં લટક-મટક કરતાં શેઠાણી આવ્યાં અને શેઠને કહેવા લાગ્ય તમે કોઈ રમૂજ વાત વાંચો પછી શેઠ દમ્મ દમ્મને ઉઠ્યા અને ક્યા ટમાંથી એક ચોપડી ઢાલી વાંચવા માંડી; જેમ જેમ શેઠ ચોપડી વાંચતા ગયા તેમ તેમ પેલાં શેઠાણી-ખખી;-ખખી;-ખખીને;-હીં હીં-હીં-હસતાંજ ગયાં અને તેમને ગલી પગી થઈ આવી. રામાએ આવી શેઠાણીને પકડી રાખ્યાં તે;પણ હસવું બંધ રહ્યું નહીં. જ્યારે શેઠે ચોપડી વાંચવી બંધ કરી ત્યારે જ શેઠાણી એક કળની માશક ચૂપ થઈ ગયાં.

મંગાવો:   —   મંગાવો   —   મંગાવો.

(એક રમૂજ નવલકથા)

ડૉક્ટર-ધનચક્રર.

ડી'મત ફક્ત ૦-૧૦-૦ દસ આના.

નિચેનાં બેમાંથી કોઈ પણ સરનામે પત્ર લખો.

ગોર અંબાલાલ છગનલાલ ખેડેરા. C/o "ગુજરાતીપત્ર"ની ઓફિસ. ચાર રસ્તા—અમદાવાદ.	}	આનામાળા સિરાઝોની આ પોસ્ટ-વડાગામ-મુ. વડાગ વાયા-તાલોદ એ. પી.
---	---	--

શ્રી " સત્યનિઝ્ય પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ " માં શા. સાંકલચંદ હરીલાલે L. ૭

પાયકુવા નવાદરવાળા—અમદાવાદ.

